

PRZYGŁAD PRAST ZAGRANICZNEJ

CODZIENNY BIULETYN
WYDZIAŁU PRASOWEGO

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Rok VIII

Warszawa, wtorek 4 lipca 1933 r.

Nr. 149

ADRES REDAKCJI: ul. Marsz. Focha 1. Telefon 545-90 wewn. Nr. 16

TREŚĆ: Sprawy polskie: Polska a Gdańsk. — Sytuacja polityczna w Polsce. — Polska a Litwa. **Zagadnienia ogólne:** Pakt wschodni. — Pakt 4-ch. — Konferencja londyńska. — Sytuacja polityczna w Niemczech. — Sytuacja polityczna w Austrii. — Anglja a Z. S. R. R. — Łotwa a Niemcy.

SPRAWY POLSKIE

POLSKA A GDAŃSK.

Prasa niemiecka z 3.VII podaje wiadomości o przyjeździe prezesa senatu gdańskiego Rauschninga do Warszawy oraz program przyjęcia.

Deutsche Tageszeitung zaznacza, że prasa polska podaje szczegółowe wiadomości o tej wizycie, a „Gazeta Polska” przypuszcza, iż ma być poruszona sprawa bezpośrednich rokowań polsko-gdańskich.

Ostpr. Ztg. 3.VII w art. wst. p. n. „Pokojowa współpraca” rozpatruje kwestję stosunków między Polską a Gdańskiem w związku z wizytą dr. Rauschninga w Warszawie. Zdaniem dziennika, podróż dr. Rauschninga posiada dla Gdańska nadzwyczaj doniosłe znaczenie, ponieważ w rozdziale Gdańsk — Gdynia, mimo interwencji Ligi Narodów, nie uczyniono dotychczas żadnego kroku naprzód. Streszczając następnie wywody organu narod. socjalistów w Gdańsku na temat stosunków polsko-gdańskich, dziennik wyraża nadzieję, że Polska z przyczyn rozsądku gospodarczego winna się wreszcie zgodzić na sprawiedliwe wyrównanie i zrezygnować z „krótkowzrocznych” eksperymentów.

Königsb. Hart. Ztg. 3.VII streszcza bez komentarzy artykuł „Gazety Polskiej” o stosunkach między Polską a Gdańskiem, zamieszczony z okazji mającej nastąpić w dn. 3 lipca wizyty w Warszawie nowego prezesa senatu gdańskiego, dr. Rauschninga.

Le Petit Parisien 3.VII w koresp. z Gdańska (piora Lucien Bourguès'a) zamieszcza wywiad, udzielony przez prez. senatu gdańskiego Rauschninga na temat stosunków polsko - gdańskich. Komentując bardzo pokojowe i lojalne w stosunku do Polski stanowisko Rauschninga oraz jego obietnice kierowania polityką Wolnego Miasta w duchu zbliżenia polsko-gdańskiego, autor wyraża swe przeświadczenie, że — o ile prez. Rauschning dotrzyma swych obietnic — przyczynić się może w dużej mierze do utrzymania pokoju oraz do pomyślnego rozwoju ekonomicznego zarówno Polski jak i Wolnego Miasta.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 2.VII w doniesieniu z Warszawy przytacza treść przemówienia Prezydenta Rzeczypospolitej, wygłoszonego podczas „Święta Morza” oraz podaje głosy prasy polskiej o znaczeniu morza dla Polski.

POLSKA A LITWA.

Lietuvos Aidas 1.VII informuje, że dnia 27 sierpnia r. b. odbędzie się na całym terytorjum Litwy zorganizowany przez „Związek odzyskania Wilna” t. zw. „dzień wileński”; w ciągu dnia tego będą rozpowszechniane t. zw. „paszporty wileńskie”, a to w celu uzbierania funduszy na rzecz walki o Wilno. Protektorat nad „dniem wileńskim” objął sam prez. Smetona.

ZAGADNIENIA OGÓLNE

PAKT WSCHODNI

Prasa niemiecka z 3.VII podaje wiadomość o podpisaniu konwencji o określeniu napastnika przez Sowiety i wszystkie państwa sąsiadujące z Z. S. R. R.

Deutsche Tageszeitung w koresp. z Paryża pisze, że według wyjaśnień francuskiego ministerstwa spr.

zagr. dyplomacja francuska wiele przyczyniła się do skutecznego tego układu, a ostatnim punktem były rokowania tureckiego ministra spraw zagranicznych w Paryżu. Konwencja ma przede wszystkim zapłacić przepaść, istniejącą między Rumunją a Z. S. R. R. z powodu Besarabji. Skoro Sowiety nie

PRACZNIK DZIENNIK KRAJOWY WARSZAWA CZ. I

Wydawca: **Wydawnictwo „Pracznik”**
Redaktor naczelny: **Janusz Górecki**
Zastępca redaktora naczelnego: **Janusz Górecki**
Redaktor: **Janusz Górecki**
Drukarnia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

Wydanie: **1000**
Cena: **1000**
Zamówienia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

Wydanie: **1000**
Cena: **1000**
Zamówienia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

Wydanie: **1000**
Cena: **1000**
Zamówienia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

Wydanie: **1000**
Cena: **1000**
Zamówienia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

Wydanie: **1000**
Cena: **1000**
Zamówienia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

Wydanie: **1000**
Cena: **1000**
Zamówienia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

Wydanie: **1000**
Cena: **1000**
Zamówienia: **Wydawnictwo „Pracznik”**

chcą wypowiedzieć zrzeczenia się jej, to choć przez określenie napastnika nastąpi odprężenie, albowiem Sowiety wiązą sobie ręce w stosunku do Rumunii. „Oczywiście — pisze dziennik — ta zmiana kursu polityki sowieckiej jest następstwem wrogiego stanowiska wobec Niemiec, które w ostatnich czasach się zarysowało”. Dziennik dalej zaznacza: „Sowiety czynią rozpaczliwe wysiłki, aby z Francją wejść w stosunki polityczne. Francja ze swej strony czeka tylko na załatwienie sporu sowiecko - angielskiego, aby przeprowadzić zapoczątkowaną przez Herriota politykę pojednania państw wschodnio - europejskich i w ten sposób dać Polsce wolną rękę wobec Niemiec na wypadek gdyby polityka francuska musiała powziąć decyzję przeciw dozbrajaniu się Niemiec po rozbiciu się konferencji rozbrojeniowej”. Dziennik podnosi, że jest rzeczą znamionną, iż teraz ustały alarmy o bolszewickim niebezpieczeństwie, skoro tylko Rosja dała się użyć za narzędzie przeciw Niemcom. Za zbliżeniem politycznym francusko-sowieckim następuje ścisła współpraca gospodarcza.

Kölnische Ztg. w koresp. z Londynu pisze, że wczoraj doszło do porozumienia anglo - sowieckiego, które jednak oznacza kapitulację Sowietów, ponieważ rząd angielski nie ustąpił od swego żądania, iż dopiero po uwolnieniu angielskich inżynierów, przetrzymywanych w więzieniach sowieckich, Anglia zniesie blokadę towarów sowieckich. Dziennik zaznacza, że według wiadomości ze sfer miarodajnych porozumienie anglo - sowieckie jest wstępem do innego porozumienia: Sowietów i Małej Ententy. Projekt paktu nieagresji między państwami już jest przygotowany i należy się liczyć z tem, że w niedługim czasie będzie podpisany. Szczególnie ważną jest ta sprawa z tego względu, iż Mała Ententa w ten sposób oficjalnie uzna rząd sowiecki i podjęłaby z Rosją stosunki dyplomatyczne i gospodarcze.

PAKT 4-CH.

L'Echo de Paris 2.VII w art. wst. (Pertinax'a), nawiązującym do mającego wkrótce nastąpić podpisania paktu czterech, uważa, że pakt ten okazał się dla Francji bardzo szkodliwy, izolując ją od państw zaprzyjaźnionych i wzmacniając jednocześnie pozycję Niemiec. Jako najlepsze wyjście z tej niemiłej sytuacji, w jakiej się Francja obecnie znalazła, proponuje autor oddanie tej sprawy do decyzji parlamentu oraz niezwiązanie się przez Francję żadnymi zobowiązaniami tak długo, dopóki nie powstanie jakiś korzystny dla Francji układ włosko-francuski.

Izwiestja 2.VII w koresp. z Paryża piszą, że — według informacji paryskich kół oficjalnych — premier Daladier wyjedzie do Rzymu 20 lipca celem podpisania paktu 4-ch. Do tego czasu, dopóki pakt 4-ch nie będzie podpisany, wszystkie rokowania dyplomatyczne o aktualnych zagadnieniach interesujących cztery mocarstwa będą odroczone. We francuskich kołach politycznych podkreślają, że tego rodzaju sytuacja jest bardzo niebezpieczną, gdyż stoi na przeszkodzie bezpośrednim rokowaniom w sprawach niecierpiących zwłoki, jak np. zagadnienie Austrii i państw nadduńskich. Skutkiem tego stanu rzeczy

jest, że nawet przeciwnicy paktu 4-ch we Francji pragną jaknajszybszego podpisania go.

KONFERENCJA LONDYŃSKA.

Journal des Débats 3.VII w art. wst. p. n. „Odpowiedź amerykańska”, utrzymanym w bardzo ostrym tonie, wyraża przekonanie, iż wobec paraliżującej wszelką działalność postawy Ameryki konferencja londyńska nie tylko nie może zaradzić światowemu kryzysowi, jak to było jej zadaniem, lecz przeciwnie może go jedynie powiększyć; nie pozostaje jej zatem nic innego, jak rozwiązanie się.

L'Echo de Paris 3.VII w art. wst. (Pertinax'a), nawiązującym do odmownej odpowiedzi prez. Roosevelt'a w sprawie stabilizacji dolara, wyraża opinię, że dalsze prowadzenie konferencji byłoby bezcelowym.

SYTUACJA POLITYCZNA W NIEMCZECH.

Le Populaire 2.VII drukuje dalszy ciąg korespondencji z Niemiec Daniela Guerin'a „Przeszła tedy czarna ospa”. (Por. „Przegl. Prasy Zagr.” Nr. 195). Autor podkreśla umiejętnie prowadzoną przez Niemcy propagandę wojenną, zwalczającą usilnie nienawiść do wojny, tkwiącą głęboko w sercu ludu niemieckiego.

Journal des Débats 3.VII w artykule gen. de Cugnac'a p. n. „Niemcy pod bronią” podaje rewelacyjne dane o zbrojeniach Niemiec w drodze formowania oddziałów hitlerowskich na wzór wojskowy. „Jest rzeczą widoczną, dodaje autor, że Niemcy przygotowują bardzo silną armię i szykują się do wojny. Ci więc, co mówią o rozbrojeniu Francji, są albo zbrodniarzami albo nieświadomymi rzeczywistości”.

SYTUACJA POLITYCZNA W AUSTRII.

La République 2.VII w koresp. z Austrii Bertranda Dupeyrat'a p. n. „Z biegiem Dunaju” omawia agitację hitlerowską, jaka się uparcie rozwija na terenie Austrii, mimo surowych zarządzeń rządu, usiłujących temu zapobiec.

ANGLJA A Z. S. R. R.

Prawda 2.VII ogłasza komunikat ag. „Tass” o uchwale prezydium Cik'a ZSRR. w sprawie amnestji inżynierów angielskich, Mac Donalda i Thorntona. Komunikat stwierdza, że 3 lipca na wniosek rządu angielskiego wznowione będą przerwane w marcu r. b. rokowania w sprawie zawarcia układu handlowego angielsko-sowieckiego.

LOTWA A NIEMCY.

Lietuvos Žinios 1.VII zamieszcza streszczenie głosów pism łotewskich („Jaunakas Zinas” i „Socialdemokrats'a”), informujących o podjęciu w Niemczech przez b. ziemian-Niemców bałtyckich szerokiej akcji, skierowanej przeciwko państwom bałtyckim. W związku z tem wymienione pisma wzywają społeczeństwo łotewskie do ostrego odparcia zakusów Niemców bałtyckich na niepodległość państwa łotewskiego.

